

INDLAND

Tang som foder og til biogas

■ AlgeCenter Danmark i Grenaa, som skal forske i brugen af tang som natur-ressource til energi, fødevarer, foder og medicin, blev indviet tirsdag.

Et af de første forskningsprojekter i AlgeCenter Danmark bliver det regionalt støttede »Alger til Biogas i Region Midtjylland«. Det oplyser TV2 Østjylland.

Med regionsrådsformand Bent Hansens ord knytter projektet »store miljø- og energifordele sammen med forskning og erhvervs- og virksomhedsudvikling i regionen«.

- Regionen ønsker med sit engagement at støtte udviklingen af et attraktivt grundlag, så et stærkt netværk af regionale, nationale og internationale virksomheder og forskningsmiljøer forankres her i regionen, siger Bent Hansen til TV2.

aw

Færgen drevet af døde dyr

■ Færgen Bitten Clausen der sejler mellem Jylland og Als blev tidligere udelukkende drevet af dieselolie, men ikke siden d. 17. september, hvor en fjerdedel af brændstoffet blev udskiftet med bio-brændsel fra døde dyr og slagteriaffald. Det oplyser TV2 Syd.

- Der er en vis symbolik i, at svin fra Als indirekte er med til at drive den færgen, der fragter mange medarbejdere til det store Danish Crown slagteri i Blans. Det siger Kurt Prehn, der er Maritim chef i Sønderborg Kommune til Ritzau ifølge TV2.

Resterne fra de døde dyr i tanken giver en stor miljømæssig besparelse på hele 133 tons CO2 om året - det er noget af det, der skal være med til at gøre Sønderborg CO2-neutralt i 2029.

- Den eneste ulempe er, at medarbejderne på færgen ikke er i tvivl om, hvor bioolien kommer fra. Den lugter umiskendeligt af de døde dyr, den kommer fra, siger Kurt Prehn ifølge TV2 Syd.

aw

Færre ukrainere til landbruget

■ Antallet af ukrainske praktikanter i Danmark er næsten halveret i løbet af de seneste par år. Det oplyser Nyhedsbrevet 3F.

655 praktikanter fra Ukraine fik tilladelse til at arbejde her i landet i årets første halvdel. Tallet var 2.374 for hele 2008. Dermed er der tale om et fald på 45 procent, hvis udviklingen fortsætter i resten af 2010. Det oplyser 3F på baggrund af de seneste tal fra Udlændingetjeneste over udenlandske praktikanter i Danmark.

Ifølge Morten Fischer-Nielsen, forhandlingssekretær hos Den Grønne Gruppe i 3F, skyldes det massive fald i antallet af praktikanter fra Ukraine formentlig, at Folketinget har stoppet statstilskuddet til landbrugsskoler med elever uden for EU. Desuden har Udlændingetjeneste strammet kontrollen, så det er blevet sværere at slippe til Danmark på falske papirer.

Viceformand Niels Jørgen Pedersen, Landbrug & Fødevarer, mener dog ifølge 3F, at ukrainske praktikanter er blevet afløst af danske elever:

- Jeg tror, den væsentligste årsag er finanskrisen. Der er blevet mange flere unge danskere, som søger elevplads i landbruget. I forhold til andre brancher er arbejds- og elevpladserne i landbruget der stadig. Mange landmænd vil have danske elever, når det er muligt, siger han til 3F.

aw

PLANTER

Problemer med at nå normale tidsfrister for analyser af frø

■ Plantedirektoratets frølaboratorium får i disse dage rigtig mange kornprøver ind.

- Med den bemanding, der er til rådighed, vil vi ikke i alle tilfælde kunne overholde vores normale tidsfrister, meddeler Plantedirektoratet.

- Vi vil gøre, hvad vi kan for at nå at analysere de illere, der kommer ind rettidigt. Hvis ikke tiden overholdes på illerne, vil kunderne få besked og prøverne betales efter normal takst, lyder det fra direktoratet.

aw

Genopdyrkning af udyrkede arealer

■ Jordbearbejdning ved genopdyrkning af arealer, der er anmeldt som udyrkede landbrugsarealer, kan foretages efter 15. juli, såfremt der etableres en afgrøde i efteråret, til høst i det følgende år. Sprøjtning og gødskning er tilladt efter 15. juli ved etablering af en afgrøde til næste vækstsæson, fremgår det af RegelInfoFri nummer 044.

I GLM-reglerne står det ikke tydeligt beskrevet, hvornår jordbearbejdning er tilladt forud for forårssæede afgrøder. FødevareErhverv har nu afklaret, at det er tilladt fra 20. oktober. Se eventuelt mere på Landbrugsinfo.

kls

Pas på den ensrettede planteforædling

Såsædslovgivningen, der oprindeligt skulle beskytte landmænd mod såsæd af dårlig kvalitet, har ændret sig til en beskyttelse af nogle få planteforædleres økonomiske interesser, mener forsker.

PLANTEFORÆDLING

■ »Forestil dig, at man inden for musikindustrien besluttede, at gammel musik fremover kun skulle bevares i arkivet hos Danmarks Radio, at musik kun måtte komponeres af uddannede personer fra musikonservatoriet, og at man skulle have tilladelse af komponisten, før man måtte spille musikken«.

Med dette billede fra musikkens verden indledes gårsdagens kronik i Politiken, der er en skarp kritik af såsædslovgivningen. Den er skrevet af Anders Borgen, som er ph.d., agronom, og som i en årrække har forsket i planteforædling. Han mener, at centralisering og koncentration af rettighederne til udsæd bringer fødevarerikkerheden i fare.

På bekostning af landmænd

- Oprindeligt blev såsædslovgivningen lavet som en forbrugerbeskyttelse af landmænd mod at købe såsæd af dårlig kvalitet, men den har i dag udviklet sig til en beskyttelse af nogle få planteforædleres økonomiske interesser på bekostning af både landmænd, fødevareindustri og forbrugere, skriver han.

For lovligt at kunne sælge eller forære frø væk skal dyrkningen være certificeret af Plantedirektoratet, og sorterne skal være optaget på EU's officielle sortliste, hvilket i praksis koster flere hundrede tusinde kroner og derfor er forbeholdt nogle få europæiske og som hovedregel multinationale firmaer.

- For at blive godkendt skal sorterne opfylde meget specifikke krav, som kun kan

Når alle landmænd på et helt kontinent stort set dyrker de samme sorter, er de ifølge Anders Borgen ekstremt udsatte for epidemiske sygdomme såvel som for ændringer i de klimatiske forhold. (Arkivfoto: Kaj Lund Sørensen)

tilfredsstilles ved mange års arbejde med at fjerne al mangfoldighed i sorterne og ensrette dem til de specifikke krav. Udviser blot en enkelt plante en forkert farve af voksbelægning på bladene, bliver handel med sorten forbudt, forklarer Anders Borgen.

Genetisk variation forsvandt

Vore kulturplanter er ifølge forskeren udviklet gennem årtusinder ved, at landmænd mere eller mindre bevidst har udvalgt planter med attraktive egenskaber og på den måde forædlet dem fra vilde urter til nyttige kulturplanter.

Men da der kun må dyrkes officielle og godkendte sorter, er der ikke længere nogen af

variation, og i planteforædlingen er det som hovedregel herfra, man henter nye egenskaber i udviklingen af nye sorter ved at krydse dem med de moderne forædledede sorter, påpeger han.

Problemet er ensartetheden

Forskeren mener det er et meget stort problem, at landmænd ikke selv må lave deres egne sorter, og at ingen må lave noget med en større mangfoldighed, som kunne sikre sorterne en længere tid på markedet med stabile udbytter.

- Der kommer ikke nyt materiale til fra vort eget område ud over de kommercielle ensrettede sorter. Det bliver et problem i fremtiden, og især hvis klimaet ændrer sig, understreger Anders Borgen, som refererer til at planterne skal passe til skandinaviske forhold med højere temperaturer og mange lyse timer om sommeren.

- Når alle landmænd på et helt kontinent stort set dyrker de samme sorter, er de ikke bare ekstremt udsatte for epidemiske sygdomme, men de reagerer også ens på klimatiske forhold, understreger han.

Siden man begyndte på moderne planteforædling for godt 100 år siden, er der ifølge FAO tabt 75 procent af den genetiske variation blandt kulturplanterne. I dag kontrollerer blot 10 firmaer i verden omkring 70 procent af verdenshandlen med frø.

de såkaldte landsorter tilbage, altså de sorter, som landmændene selv skabte ved at dyrke deres egen såsæd og på den måde lade dem tilpasse sig de lokale forhold gennem lang tid.

- Det er i landsorterne, man finder den største genetiske

kls

Billig Protein

- 20-30% billigere end soja
- 33% protein med en tørstof på 28%
- Leveres i tanke med 25 tons pr. leverance
- Stabile leverancer og ensartet kvalitet
- Proteinet stammer fra bio-ethanol produktion
- Bruges til grise og køer
- Tanke og pumper kan lejes

Mere information og bestilling ved Jens Lauesen på tlf. 29 66 93 34.

VÅDFODERESPERTEN AS
- for your health

Vorbassevej 12 · 6622 Bække · www.fermentationexperts.com

Det er et meget stort problem, at landmænd ikke må lave deres egne sorter

ANDERS BORGEN, PH.D., AGRONOM